

Bodemdaling kost gemeenten miljarden



SLAPPE BODEM
sterke samenwerking

SCHADE EN OVERLAST VAN BODEMDALING BEPERKEN

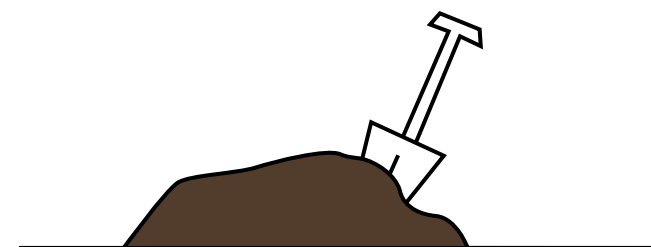
Bodemdaling zorgt in het westen en noorden van Nederland voor schade aan infrastructuur, openbare ruimte, funderingen van gebouwen en voor uitstoot van broeikasgassen. Dit gaat gemeenten direct aan: hoge kosten voor aanleg, beheer en onderhoud van infrastructuur en openbare ruimte, financiële problemen voor huiseigenaren en mogelijk verloedering van bebouwing en het tegengaan van klimaatverandering. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) loopt de schade op tot 22 miljard euro in 2050, als we doorgaan op de huidige voet. Door klimaatverandering neemt de snelheid en overlast door bodemdaling ook toe, en daarmee de te verwachten schade. En daarbovenop komt nog de woningbouwopgave, die ook in uw gemeente hoge prioriteit heeft. Als bij deze nieuwe ontwikkelingen onvoldoende rekening wordt gehouden met bodemdaling, zullen de kosten over enkele jaren hoog oplopen. Diverse gemeenten

kunnen hierover helaas meepraten: de ingecalculerde afschijvingstermijnen van relatief jonge wijken worden bij lange na niet gehaald, waardoor grote druk op de begroting ontstaat.

Dit zet gewenste ontwikkelingen in dorpen, steden en het landelijk gebied onder druk. Maar gemeenten kunnen iets doen om de schade en overlast te beperken!

WAT KUNT U DOEN?

In de laatste vier jaar is het inzicht versterkt dat de aanpak van bodemdaling urgent is. Gemeenten, waterschappen, provincies en rijk werken daarom samen met kennisinstituten, bedrijven en inwoners aan oplossingen, onder meer met het Platform Slappe Bodem en het Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling. Ik reik u daarom graag een aantal suggesties



aan die u kunt benutten in de komende vier jaar als raadslid of voor het coalitieprogramma als u daarvoor in de positie bent.

AANLEG, BEHEER EN ONDERHOUD VAN OPENBARE RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR

Gemeenten doen er goed aan om bodemdaling en de gevolgen ervan te erkennen en tegen te gaan. In de eerste plaats door niet te bezuinigen op aanleg, beheer en onderhoud van openbare ruimte en infrastructuur. Het effect hiervan is namelijk dat de hoge rekening en urgente problemen worden doorgeschoven naar de toekomst.

Er is veel kennis aanwezig op het gebied van bodemdaling: bestendig aanleggen en beheren van infrastructuur.

CONTACT MET INWONERS

Ook kan de gemeente haar inwoners helpen die te maken hebben met funderingsschade. In de gebiedsprocessen in de veenweidegebieden hebben gemeen-

Kosten over 100 jaar
(nominale waarden)



SCHADE EN OVERLAST VAN BODEMDALING BEPERKEN

ten een rol in de ruimtelijke ordening en de leefbaarheid en behoud van perspectief voor de bewoners en gebruikers.

BOUWOPGAVE

Nieuwbouw

Door bodemdalingsbestendig te bouwen en gebruik te maken van lichtgewicht ophogetechnieken, is bouwen op slappe bodem goed mogelijk. Zo kunnen we ervoor zorgen dat er op een duurzame manier gebouwd kan worden, zonder daarbij een probleem voor in de toekomst te creëren. Er is inmiddels veel kennis opgebouwd en er zijn nieuwe technieken ontwikkeld. Het is van belang deze kennis ook toe te passen en verder te gaan met het ontwikkelen van nieuwe innovatieve technieken.

Bestaande bebouwing

Het is belangrijk om ook aandacht te geven aan het bestaande bebouwde gebied. Hier speelt bodemdaling een ander rol dan bij nieuwbouw en daarbij moet de koppeling gezocht worden met de energietransitie

en klimaatadaptatie. Speciale aandacht is nodig voor verdroging (grondwater) en de gevolgen voor funderingen van oudere gebouwen. Eigenaren kunnen worden ondersteund bij funderingsherstel en preventie van funderingsschade. Gemeenten kunnen met drainage-infiltratiesystemen in de openbare ruimte iets betekenen. Denk daarnaast ook aan waterdoorlatende verharding, waterberging, wadi's, etc.

OPENBARE RUIMTE

Door het gewicht van stoepen, straten, riolering en alles dat daar op staat wordt de slappe bodem samengeperst. Dit leidt tot schade en hoge onderhoudskosten in de openbare ruimte. Gemeenten kunnen besparen op de kosten voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte door het toepassen van de levenscycluskostenmethode. Zij worden geadviseerd om deze levenscyclusbenadering te borgen in het gemeentelijke beheerbeleid voor de openbare ruimte. Hogere investeringskosten, maar lagere beheerskosten werken door in de wijze van begroten. Wat vraagt om goede betrokkenheid van de afdeling financiën van gemeenten.

VEENWEIDEN

Veenweidegebieden zullen, om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, in de toekomst natter moeten worden en worden daardoor minder geschikt voor agrarisch gebruik. Provincies, waterschappen en gemeenten zullen in gebiedsprocessen hier invulling aan moeten geven. Voor gemeenten



en inwoners zal dit economische en maatschappelijke gevolgen hebben. Als eerste overheid hebben gemeenten een rol te vervullen om het perspectief voor veenweidegebieden en hun inwoners met lokale kennis en ambities onder de aandacht te houden.

FUNDERINGSSCHADE

Een goede fundering is essentieel voor gebouwen op een slappe bodem. Funderingsproblemen ontstaan wanneer oudere bebouwing met een ondiepe fundering ('op staal') mee zakken met de slappe bodem, of



SCHADE EN OVERLAST VAN BODEMDALING BEPERKEN

als paalrot ontstaat bij houten paalfunderingen. Dat laatste treedt op wanneer dit type fundering (langdurig) droog komt te staan. Funderingsproblemen zijn de verantwoordelijkheid van de eigenaren van gebouwen, maar leiden tot financiële en maatschappelijke problemen. De gemeente kan eigenaren helpen door maatregelen in de openbare ruimte, zoals de aanleg van een infiltratie- en drainagesysteem. Ook kan de gemeente een helpende hand bieden bij de aanpak van de funderingsproblemen door het verstrekken van informatie en het aanreiken van financieringsmogelijkheden. Het KCAF voorziet gemeenten en particulieren van de benodigde informatie bij funderingsproblematiek.



SAMENWERKING

Het Platform Slappe Bodem is de netwerksamenwerking van 22 gemeenten, 6 waterschappen en 2 provincies. Het doel van deze samenwerking is om bodemdaling in bebouwde en landelijke gebieden duurzaam en betaalbaar onder controle te krijgen en waar mogelijk te stoppen. Om de schade te voorkomen is een integrale, nationale aanpak nodig waarin alle overheidslagen maar ook inwoners en bedrijven een rol hebben. Bodemdaling is een nationale problematiek, die nationaal aangepakt moet worden. Geen

enkele overheidslaag heeft de sleutel tot de oplossing. Het vergt samenwerking om bodemdaling onder controle te krijgen. Het is voor de gemeente dan ook van belang om met alle partijen in gesprek te zijn en te blijven over de gedeelde verantwoordelijkheid. Meer hierover is te zien in de infographic Bodemdaling remmen we samen.

Voor meer informatie over onderhoud van wegen download u de illustratie [Wegen op slappe bodem](#).

Kijk voor interessante links betreft bodemdaling en funderingsproblematiek op [Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling](#) en [Kenniscentrum aanpak funderingsproblematiek](#).

Tot slot nodig ik u alvast van harte uit om deel te nemen aan het informatieve [webinar over bodemdaling voor raadsleden](#) op 20 april en het [Nationaal Congres Bodemdaling](#), dat op 6 oktober 2022 op het terrein van de Floriade in Almere zal plaatsvinden.



Met vriendelijke groet,
Jan Vente, voorzitter
Platform Slappe Bodem



DOWNLOADS

[Handreiking bodemdaling voor gemeenteraadsverkiezingen](#)

[Infographic bodemdaling remmen we samen](#)

[Illustratie wegen op slappe bodem](#)

UITNODIGING

INTRODUCTIE BODEM DALING

Op 20 april aanstaande organiseert Platform Slappe Bodem i.s.m. KCAF en RVO een online bijeenkomst voor nieuwe raadsleden van 19.30 - 21.00 uur. Daarin bieden we een introductie bodemdaling en funderingsopgave met daarbij concrete handelingsperspectieven en aandachtspunten voor gemeenten.

PROGRAMMA

- Welkom door dagvoorzitter Rienske Zegwaard Platform Slappe Bodem
- Introductie veenbodemdaling en klimaatverandering: ontstaan, impact in landelijk en bebouwd gebied | Gilles Erkens (Deltares | Universiteit van Utrecht)
- Impact op gemeentelijke infrastructuur, begroting en compensatiefonds, welke stappen kun je zelf ondernemen | Arend van Woerden (Sweco | Gemeente Woerden)
- Opgave en hoe de gemeentelijke dienstverlening aan huiseigenaren met risico op funderingschade te verbeteren. Frank van Lier (Directeur Kenniscentrum Aanpak Funderingen, KCAF)
- Ondersteuning voor gemeenten vanuit het Rijk | Ronnie Takens (Rijksdienst voor ondernemend Nederland, RVO)

Meer informatie en aanmelden kan via info@slappebodem.nl

Voorafgaand aan de bijeenkomst versturen we een Teams-link naar alle deelnemers.

LAAT UW GEMEENTE NIET ZAKKEN!



ONLINE INTRODUCTIE

20 APRIL 2022 19.30 - 21.00 UUR

SLAPPE BODEM
sterke samenwerking

COLOFON

Het Platform Slappe Bodem, een samenwerkingsverband van gemeenten, provincies en waterschappen, werkt aan een integrale aanpak waarin nationale, lokale en provinciale overheden, waterschappen, kennisinstellingen en bedrijfsleven gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen en dragen op het gebied van bodemdaling.

Samen met Rijksoverheid, kennisinstellingen en marktpartijen willen we blijven investeren in onderzoek, kennis en innovatie.

Het Platform Slappe Bodem is er voor overheden. Wilt u ook profijt hebben van onze samenwerking? Mail ons dan voor meer informatie.

Contactpersoon

Jeroen Mekenkamp

secretaris Platform Slappe Bodem

info@slappebodem.nl / www.slappebodem.nl

Fotografie

Vincent Basler

Vormgeving

lizzil creative

Campagnebeelden

Waanzinnig

SLAppE BODEM
sterke samenwerking

